

Het handelsmerk van Turmac bestond uit de kunstig in elkaar geschoven letters van de naam, vervat in de Turkse halve maan.

Turmac The Turkish-Macedonian Cigarette Company

Dat er in Nederland een fabriek van echte Egyptische sigaretten kwam is toeval. In midden Nederland werd in de twintiger jaren op grote schaal tabak verbouwd. De Zevenaarse tabakshandelaar Willem Buschhammer dacht erover een eigen sigarettenfabriek te beginnen, ondanks de matige kwaliteit van de Nederlandse tabak, die vooral gekauwd en in de pijp gerookt werd. In 1920 ontmoette Buschhammer de Turkse bey en tabakshandelaar Kiazim Emin uit Constantinopel (Istamboel), die zich na de val van het Turkse rijk in Sankt Moritz gevestigd had. Kiazim Emin had wel belangstelling voor een sigarettenfabriek en kwam in een eigen treinwagon omringd door bedienden en haremdames naar Zevenaar. De fabriek kwam al in hetzelfde jaar tot stand. Omdat van alleen Nederlandse tabak geen goede sigaretten gemaakt konden worden voerde Kiazim Emin de beroemde tabak uit Turks-Macedonië aan, waarvan de zogenaamde "Egyptische" platte sigaretten met gouden mondstuk gemaakt werden. Deze sigaretten werden Egyptisch genoemd omdat de handelaren die deze tabak in Europa invoerden meestal gevestigd waren in de Egyptische havenstad Alexandrië. De nieuwe fabriek in Zevenaar kreeg echter de merknaam Turmac naar de Turks-Macedonische tabak.

Olieverfschilderij van de haven van Constantinopel (nu Istamboel) dat in de twintiger jaren de kantoren van Turmac sierde.

Bei Kiazim Emin verlegt vervolgens zijn tabakshandel naar Amsterdam, in de N.V. Cigaretten Import en Handelsmij Kiazim Emin, die ook een eigen merk sigaretten uitbrengt in Nederland en in 1929 de echte Egyptische sigaretten van het merk El Kadis in Nederland importeert. Het merk Kiazim Emin heeft geen plaatjes en albums uitgebracht.

Mohammed Emin, de broer van Kiazim Emin, heeft zich als tabakshandelaar in Wenen gevestigd en de broers stichten met enkele banken het consortium "Levante" waarmee ze op de tabaksmarkten van het opgeloste Turkse rijk gaan opereren. Turks-Macedonië, nu Noord-Macedonië genaamd, is dan een deel van de nieuwe staat Zuid-Slavië geworden. In 1926 wordt door de staatsmonopolies in Bulgarije, Zuid-Slavië, Griekenland en Turkije het grootste deel van de tabaksrechten voor vier jaar aan het consortium toegewezen. Het consortium is dan de grootste handelaar in Levantijnse tabak.

Zoals veel bedrijven in de voedings- en genotmiddelenindustrie begint Turmac in 1926 aan een cadeausysteem met bonnen die in de blikjes sigaretten worden bij gepakt. Er kan gespaard worden voor Oosterse tapijten en meubels, gouden sieraden, sportartikelen, klokken en zelfs onderdelen van de pas op de markt

houdt vast aan hetzelfde album, dus de plaatjes houden hetzelfde vierkante formaat en dunne papier, maar om het de verzamelaars gemakkelijker te maken worden ze nu wel genummerd, en uiteraard worden het er dus 192. En vooruitlopend op een volgende serie wordt de letter "A" toegevoegd aan het nummer. Die tweede serie met letter "B" komt er ook, maar wordt na 72 plaatjes gestaakt.

1928 is het jaar van de Olympische spelen in Amsterdam. Turmac komt rond de spelen met een actie die nooit eerder vertoond is en ook nooit meer voor zal komen in Nederland. Turmac brengt van de deelnemende landen kleine van zijde geweven vlaggetjes met een knopspeld uit, die op de kleding gestoken kunnen worden. Daarbij wordt een albumpje uitgegeven van slechts 16 x 11 cm, waarin de vlaggetjes geplakt kunnen worden zonder de speld. Ook dit albumpje, getiteld "Olympiade herinnering", heeft een omslag met leerprint en gouden imprint, in grijs.

Of de speldjes populair waren is niet bekend, het albumpje is in elk geval vrij zeldzaam gebleven. Hoe het ook zij, "zijdjes" – geborduurde zijden plaatjes – werden het handelsmerk van Turmac, en om deze "silks" is Turmac nu nog wereldwijd bekend onder verzamelaars.

"Zijdjes"

In 1929 begint Turmac met de uitgifte van 166 zwarte katoenen lapjes met daarop met zijde een landsvlag of wapen geborduurd. Er komt een groot oblong album met slappe kaft bij, zoals de 8 albums van de Rotogravuremij, met de titel "Alle landen vereenigd".

Deze fraaie zijdjes worden een groot succes en andere fabrikanten van Egyptische sigaretten gaan dit voorbeeld volgen. Kiazim Emin komt ook met 126 kleine zijdjes met een album gewijd aan de vreemde combinatie "Sport en Natuur". Effendi (Crescent) komt al in september 1930 met een album met zijdjes in zwart-wit, gewijd aan 100 "Neerlands grote mannen", in 1933 gevolgd door 100 internationale beroemdheden zonder album. Daar tussendoor worden door verschillende bedrijven zijdjes van vlinders, bloemen, letters, wajangpoppen en miniatuur persjes uitgegeven. Al deze zijdjes worden nu in het algemeen als "Turmac zijdjes" aangeprezen.

Een jaar later vervolgt Turmac met het album "Alle landen vereenigd. Album no. 2", met 249 iets grotere zijdjes van vlaggen en wapens op diverse kleuren ondergrond met de naam van het land erop. Dit zijn de bekendste en de meest Turmac zijdjes. In 1933 volgt "Album 3. Door steden en dorpen", met zijdjes met stadswapens en beroemde personen en tegelijk wordt aan een vierde serie begonnen. Er zijn van deze series pas een klein aantal zijdjes uitgegeven als het verbod op de tabaksreclame er een einde aan maakt.

De eerste zijdjes waren kleiner (hier de Turkse vlag op ware grootte) en zonder de naam van het land, wat een lastige puzzel opleverde voor het inplakken in het album bij het juiste land.

In deze catalogus worden alleen albums met gedrukte verzamelplaatjes behandeld. Op zijdjes wordt in deze catalogus niet verder ingegaan. Alleen voor het vrij onbekende albumpje "Olympiade herinnering" wordt een uitzondering gemaakt.

Opnieuw filmsterren

Op 1 april 1933 gaat Turmac net als een aantal andere sigarettenbedrijven deelnemen aan de Filmprijsvraag met de goudfilmpaatjes die de Rotogravuremij als zesde plaatjesserie uitbrengt onder de titel "In Filmland", maar in het kleinere formaat van 48 x 72 mm. (Voor meer informatie over deze plaatjes zie bij de Rotogravuremij.) Daarbij komt geen album, dus de plaatjes zijn weer ongenummerd. Vanwege het verbod op de tabaksreclame dat in 1934 van kracht wordt stopt de Rotogravuremij eind 1933 met de uitgifte van plaatjes, maar Turmac en enkele andere gaan nog enige tijd door met een Serie 1934. Turmac omzeilt daarbij het verbod door de plaatjes gratis beschikbaar te stellen aan iedereen die daarom vraagt.

Dan gebeurt er iets merkwaardigs. Als alle tabaksbedrijven stoppen met de uitgifte van plaatjes, brengt Turmac een eigen versie van het grote album "In Filmland" uit, zonder teksten onder de plaatjes en met een opmerkelijke opmaak van de bladen. Daar worden kleine plaatjes bij uitgegeven, wel met de gouden achtergrond, met een los

tekstplaatje erbij om eronder te plakken in het album. Er is in het dunne album slechts plaats voor 42 plaatjes. Dat doet vermoeden dat het album bedoeld was om de antireclamewet te testen. Als het eerste plaatje is uitgegeven wordt Turmac direct door de overheid teruggefloten. Dit zeer zeldzame album komt dus alleen voor met slechts 1 plaatje erin.

Dan stopt ook Turmac met plaatjes tot het na de oorlog in de vijftiger jaren weer nodig wordt om de artikelen extra te promoten.

Kiazim Emin begon in 1920 direct aan een publiciteitscampagne in de landelijke dagbladen met grote advertenties met brieven aan de lezers vanuit Constantinopel, die hij ondertekende met de initialen K.E. Daarbij richtte hij zich op de progressievere lezers met nogal eens confronterende uitspraken, zoals in de hiernaast afgedrukte kerstadvertentie.

De Cento Tobacco Company

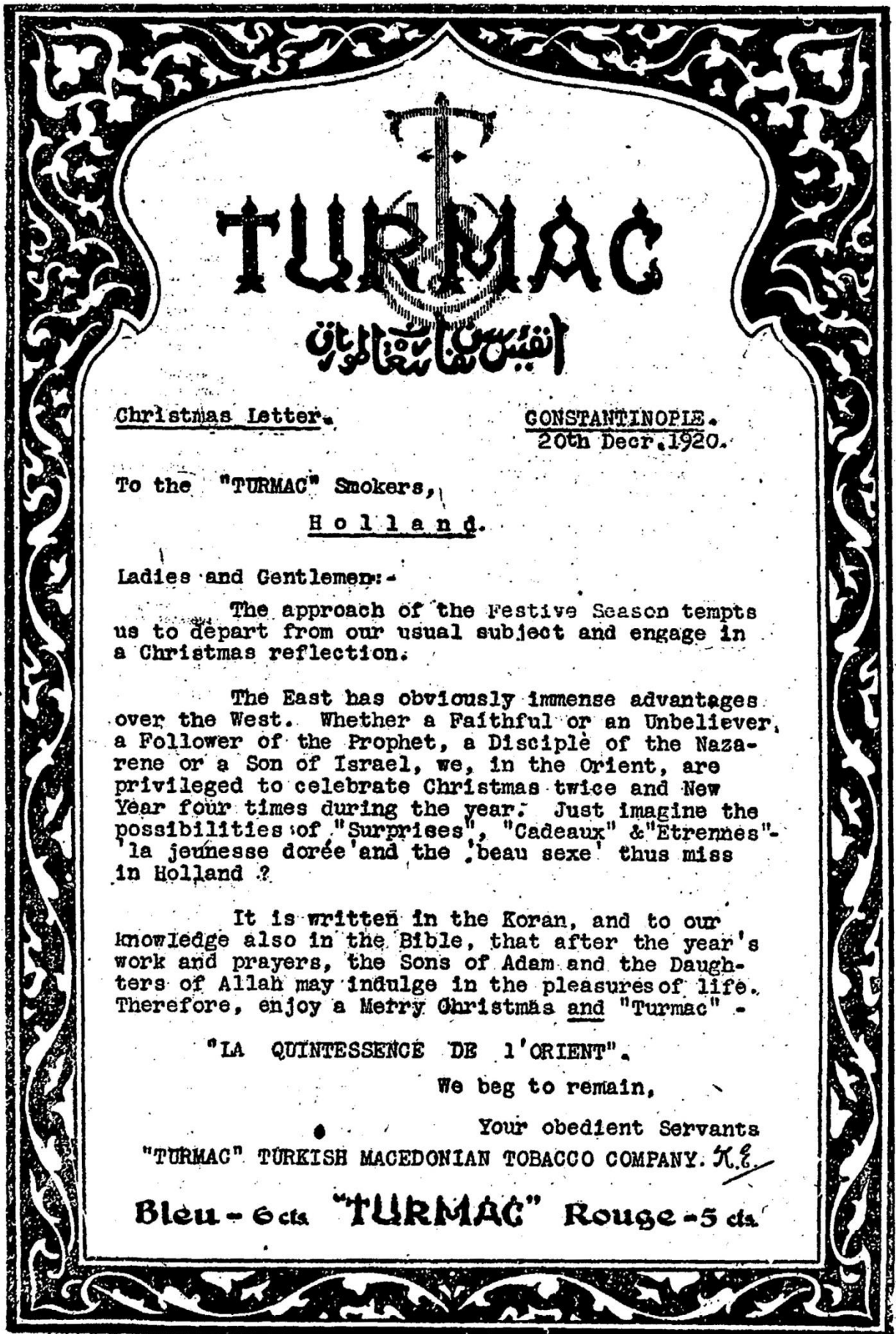
In de dertiger jaren neemt de vraag naar Egyptische sigaretten sterk af en diverse grote fabrikanten zoals Vittoria (Miss Blanche) stoppen met de productie ervan. Kiazim Emin gaat op in Turmac en het bedrijf in Amsterdam wordt het hoofdkantoor van Turmac.

Na de oorlog is het moeilijk om te herstarten met luxe sigaretten. Het bedrijf besluit dan om shag te gaan produceren. Dat past niet bij het chique imago van Turmac, daarom wordt in 1949 een werkmaatschappij opgericht met de naam Cento Tobacco Company, die diverse soorten shag op de markt brengt. Begonnen wordt met Vaandrig shag in pakjes van zilverpapier met een wikkel eromheen. Daar worden verzamelplaatjes van vlaggen aan toegevoegd, waarmee Turmac teruggrijpt op de eigen geschiedenis. Geen dure zijddes nu maar goedkope slappe plaatjes die worden afgedrukt op de papieren wikkel en daar uitgeknipt moeten worden. Daar wordt een eenvoudig gekartonneerd album bij uitgegeven getiteld "Vlaggen van alle landen".

De verkoop van de shag was geen succes. Tussen 1957 en 1960 werd de productie van de verschillende merken shag al weer gestaakt. De vlaggenplaatjes voor het album zijn daardoor niet volledig uitgegeven.

Turmac werd in de zestiger jaren net als andere Nederlandse tabaksfirma's opgeslokt door Batco, de British American Tobacco Company. De laatste fabriek van Batco in Nederland, oorspronkelijk van Niemeijer in Groningen, sluit in 2021, waarmee een einde komt aan een tijdperk.

TURMAC
انقبس

Christmas Letter. CONSTANTINOPLE.
20th Decr. 1920.

To the "TURMAC" Smokers,
Holland.

Ladies and Gentlemen:-

The approach of the Festive Season tempts us to depart from our usual subject and engage in a Christmas reflection.

The East has obviously immense advantages over the West. Whether a Faithful or an Unbeliever, a Follower of the Prophet, a Disciple of the Nazarene or a Son of Israel, we, in the Orient, are privileged to celebrate Christmas twice and New Year four times during the year. Just imagine the possibilities of "Surprises", "Cadeaux" & "Etrennes" - 'la jeunesse dorée' and the 'beau sexe' thus miss in Holland ?

It is written in the Koran, and to our knowledge also in the Bible, that after the year's work and prayers, the Sons of Adam and the Daughters of Allah may indulge in the pleasures of life. Therefore, enjoy a Merry Christmas and "Turmac" -

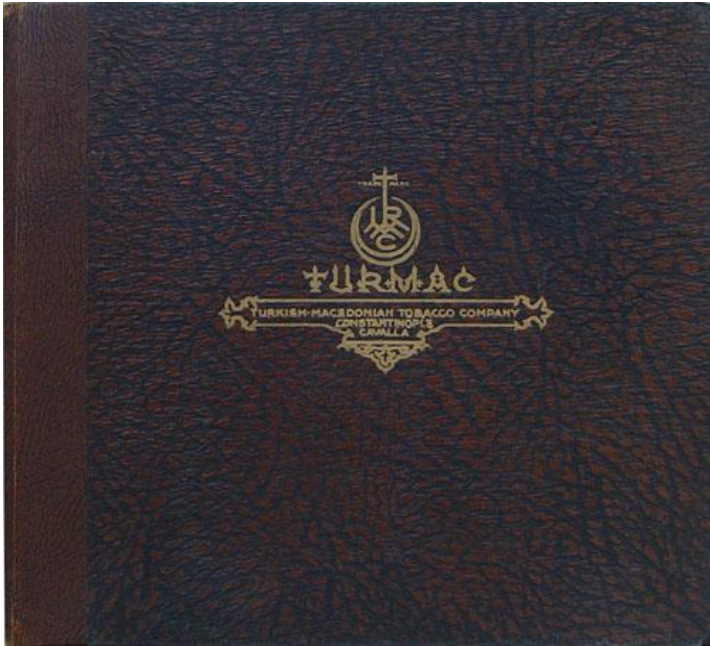
"LA QUINTESSENCE DE L'ORIENT".

We beg to remain,

Your obedient Servants
"TURMAC" TURKISH MACEDONIAN TOBACCO COMPANY. K.E.

Bleu - 6 cts "TURMAC" Rouge - 5 cts

NRC 24 december 1920

TURM01
Filmsterrenalbum zonder titel

Turmac Turkish-Macedonian Tobacco Company, Constantinople Cavalla, (1928)

12 bladen om aan beide zijden 8 plaatjes in te steken, totaal 192 plaatjes.

Kenmerken

Dit vierkante insteekalbum van circa 25,5 x 23 cm is titelloos en volledig tekstloos.

De omslag is beplakt met papier met een leerpersing, en een brede gelakte linnen rug. De inhoud bestaat uit 12 plaatjesbladen en vulstroken met een buitenblad eromheen, dat met vier nietjes aan elkaar is geniet en met het omblad in de omslag is geplakt. Het omblad heeft alleen een groot reclame-embleem op beide kanten. Het zware pakket plaatjesbladen is meestal van het omblad losgescheurd.

Er zijn drie series filmsterrenplaatjes van 53 mm in het vierkant uitgegeven voor dit album, een serie gekleurde en daarna twee series bruine. Ze hadden een afknipstrook aan de onderkant, die diende als waardebon voor het cadeaustelsel van Turmac.

Onderaan de waardebon was een letter vermeld. Door de zin TURMAC DE KWALITEIT SIGARET te vormen werd de waarde van de bonnen verdubbeld.

De plaatjes zijn van vrij dun wit papier met zeer brede witrands. De gekleurde plaatjes zijn ongenummerd en kunnen dus willekeurig in het album ingestoken worden. Omdat de plaatjes zo dun zijn is het insteken redelijk lastig, zeker als ze niet gloednieuw zijn.

Er zijn in het totaal 301 verschillende gekleurde plaatjes uitgegeven. Er zijn dus twee van deze albums van 192 plaatsen nodig om ze onder te brengen; zie de lijst hierna.

De gekleurde plaatjes zijn op de druksteen ingekleurd in pasteltinten, wat goed past bij deze sterren van de stomme film. Doordat de plaatjes op de steen van kleuren voorzien werden kunnen er grote kleurverschillen optreden tussen twee drukken van hetzelfde plaatje. Het komt vaak voor dat een druk overwegend in bruin en geel gedrukt is, en in een andere druk in overwegend groen en blauw. Dit verschil is hiernaast duidelijk te zien in de plaatjes linksboven en rechtsboven.

Rood komt in al deze plaatjes voor omdat namen van de sterren altijd in licht oranje letters in de onderrand gedrukt zijn.

Twee drukgangen van een ingekleurd plaatje: links alleen de zwarte basisdruk – dus ook geen titel – en rechts de kleuren toegevoegd.

In de volgende jaren zijn twee nieuwe series filmsterrenfoto's uitgegeven in hetzelfde formaat, maar nu in bruin. Deze nieuwe series zijn wel genummerd. De eerste serie telt 192 nummers, met volglletter A, waarmee een compleet album gevuld kan worden. De tweede serie met volglletter B is na 72 nummers gestaakt. Serie B wordt daarom vaak in een album ondergebracht samen met de 109 gekleurde plaatjes die resteren als één album met gekleurde plaatjes gevuld is.

In 1928 verschijnt een nieuw merk echte Egyptische sigaretten op de Nederlandse markt, van de firma El Kadis in Kairo, dat door het importbedrijf van Kiazim Emin geïmporteerd wordt. Het handelsmerk van El Kadis was "het echte Egyptische wapen" dat midden op de doos was afgedrukt. Om de introductie te ondersteunen werd in elk doosje een bon bijgevoegd; op 25 bonnen werden twee doosjes El Kadis sigaretten cadeau gegeven. De bonnen zijn versierd met een filmsterrenplaatje op de voorkant, dat overeenkomt met de filmsterren van de Turmac sigaretten. De bon komt in afmetingen overeen met een plaatje van Turmac zonder de afknipbon.

Deze filmsterrenplaatjes zijn gemakkelijk te onderscheiden van de gekleurde Turmac filmsterren doordat het onderschrift van deze plaatjes in grijsgroen is en die van Turmac altijd in oranje-rood.

Series en aantallen plaatjes

Turmac begon in 1928 met ingekleurde filmsterrenfoto's op de bonnen af te drukken. Aanvankelijk was daarbij niet aan een album gedacht, deze plaatjes zijn dan ook niet genummerd. Er zijn veel plaatjes met één filmster, dus met één naam erop. En er zijn er een flink aantal met meerdere personen en namen erop. Bovendien zijn er vijf plaatjes waar twee personen op staan, met slechts één naam eronder. Hierdoor ontstaat er verwarring over de aantallen. Als we alleen de plaatjes met slechts één persoon erop afgebeeld tellen, dan zijn er dat 192, dus precies het aantal om één album geheel te vullen. Daarnaast zijn er dan 109 plaatjes met meerdere personen erop afgebeeld.

Bij de genummerde bruine plaatjes is er geen verwarring; serie A bestaat uit 192 plaatjes, precies het aantal waarvoor het album gemaakt is. Serie B is na 72 plaatjes gestopt.

Daarna is er een nieuwe soort filmsterrenplaatjes uitgegeven die ook door enkele andere merken zijn verspreid; zie op pagina 4 hiervoor en bij de Nederlandse Rotogravuremij in deze catalogus.

Op de volgende 4 pagina's zijn de complete lijsten van de gekleurde plaatjes gegeven, alfabetisch op de naam c.q. namen zoals onder de foto's vermeld.

192 kleurenplaatjes met één persoon

Pag. 1

Truus van Aalten
 Truus van Aalten (met stok)
 Alfred Abel
 Jimmie Adams
 Renee Adorée
 Renee Adorée (met hond)
 Marcella Albani (alleen hoofd)
 Marcella Albani (liggend)

Pag. 2

Marcella Albani (met hoed)
 Brita Appelgreen
 George K. Arthur
 Jean Arthur
 Mary Astor
 Vilma Banky
 Billy Barnes
 Richard Barthelmess

Pag. 3

Richard Barthelmess in een dubbelrol
 Sylvia Beecher
 Madge Bellamy
 Enid Bennett
 Annette Benson (met diadeem)
 Annette Benson (met hoed)
 Carmen Boni
 Olive Borden

Pag. 4

Olive Borden (met hoge hoed)
 Jean Bradin
 Colette Brettel
 George O' Brien
 Betty Bronson
 Mae Bush
 Sue Carol
 Charlie Chaplin

Pag. 5

Syd Chaplin
 Trilby Clark
 Fay Compton
 Gladys Mc. Connell
 Jackie Coogan
 Gart Cooper
 Cary Cooper
 Maria Corda (alleen het hoofd)

Pag. 6

Maria Corda (bovenlichaam)
 Ricardo Cortez
 Dolores Costello (alleen het hoofd)
 Dolores Costello (bovenlichaam)
 Helene Costello
 Edda Croy
 Lil Dagover
 Lily Damita

Pag. 7

Bebe Daniels
 Marion Davis
 Doris Dawson
 Marceline Day
 Priscilla Dean
 Maly Delschaft
 Reginald Denny
 Gaby Deslys

Pag. 8

Xenia Desni (alleen het hoofd)
 Xenia Desni (met parelketting)
 Lien Deyers
 Richard Dix
 Billy Dooley
 Anita Dorris
 Mary Duncan
 Elinor Fair

Pag. 9

Charles Farrel
 Julia Faye
 Cilly Feindt
 Lilli Flohr
 Harrison Ford
 Earle Foxe
 Willy Fritsch
 Heinrich George

Pag. 10

Hoot Gibson
 Vivian Gibson
 Florence Gilbert
 John Gilbert
 Jetta Goudal
 Dinna Gralla
 Gilda Gray
 Eve Grey

Pag. 11

Corinne Griffith
 Grit Haid
 Liane Haid
 Lilian Hall-Davies
 Harriot Hammond
 George O' Hara
 Lilian Harvey
 Lilian Harvey (aan tafel)

Pag. 12

Phyllis Haver
 Phyllis Haver (met hoed)
 Brigitte Helm
 Clifford Holland
 Dary Holm
 Dary Holm (met telefoon)
 Evelyn Holt
 Leila Hyams

Pag. 13

La Jana
Edith Jehanne
Al Jolson
Buck Jones (alleen het hoofd)
Buck Jones (zittend)
Egon von Jordan
Jenny Jugo
Ilona Karolewna

Pag. 14

Lovely Barbara Kent
Mary Kid
Henkie Klein
Werner Krauss
Lupino Lane
Margarete Lanner
Harry Liedtke
Dr. Christa Liedtke-Tordy

Pag. 15

Caryl Lincoln
Jeanette Loff
Edmund Lowe
Ben Lyon
Dorothy Mackaill
Felicitas Malten
Margit Manstad
Lya Mara

Pag. 16

Lya Mara (met vogelkooi)
Arlette Marchal
Oscar Marion
Mona Maris
June Marlowe
Gerda Maurus
Edna May
Joe May

Pag. 17

Ken Maynard
Anna May-Wong
Tom Mix
Patsy Ruth Miller
Lois Moran
Ivan Mosjoukin
Mae Murray (alleen het hoofd)
Mae Murray (etend)

Pag. 18

Lotte Neumann
Aud Egede Nissen
Ramon Novarro
Ivor Novello
Gertrude Olmsted
Anny Ondra
Ressel Orla
Ossi Oswalda

Pag. 19

Ossi Oswalda (met hoed)
Anita Page
Anita Page (met strik)
Lee Parry
Maria Paudler
Baby Peggy
Kathryn Perry
Agnes Petersen

Pag. 20

Mary Philbin
Mary Pickford
Harry Piel
Harry Piel (met tijger)
Laura la Planta
Eliza La Porta
Marie Prevost
Lya de Putti

Pag. 21

Sally Rand
Esther Ralston
Hanni Reinwald
Vera Reynolds
Irene Rich
Ellen Richter
Paul Richter
Imogene Robertson

Pag. 22

Hilda Rosch
Germaine Rouer
Greta v. Rue
Dorothy Sebastian
Norma Shearer
Milton Sills
Milton Sills (staand)
Walter Slezak

Pag. 23

Pauline Starke
Gloria Swanson
Constance Talmadge
Alice Terry
Thelma Todd
Thelma Todd (met parelketting)
Fred Thomson
Olga Tschechowa

Pag. 24

Conrad Veidt
Susi Vernon
Suzi Vernon
Warwick Ward
Ruth Weyher
Alice White
Claire Windsor
Loretta Young

Plaatjes met twee of meer personen

Totaal 109. De plaatjes met twee personen waar maar één naam onder staat zijn blauw gemarkeerd.

Renee Adoree en Ralph Graves
 Marcella Albani en Iwan Petrowitch
 Georg Alexander en Ossi Oswald
 George K. Arthur en Karl Dan
 Mae Mac Avoy en Charles Ray
 Westley Barry en Kathleen Key
 John Barrymore en Estelle Taylor
 Richard Barthlemess en Molly O' Day

Richard Barthlemess en Molly O' Day (B. met stok)
 Richard Barthelmess en Margaret Livingston
 Annette Benson en Jack Buchanan
 Valery Boothby en Albert Paulig
 Hobart Boswarth en Jacqueline Logan-Richard Arlen
 William Boyd en Elinor Fair
 William Boyd en Marguerite de la Motte
 Betty Bronson en Tom Moore

Clive Brook en Jane Winton
 Louise Brooks en Lawrence Gray
 Dimitri Buchowetski, Mae Murray en Lloyd Hughes
[Charley Chase met een vrouw](#)
 Ronald Colman en Vilma Banky
 Ronald Colman en Vilma Banky (Colman als clown)
 Jack Conway, Carmel Myers en Jerry Miley
 Jackie Coogan en Joan Crawford

Karl Dane en Marceline Day
 Molly O' Day en John Boles
 Billie Dove en Noah Beery
 Billie Dove en Clive Brook
 Huguette Duflos en Léon Mathot
 Gösta Ekman en Karina Bek
 Charles Farrel en Janet Gaynor
 Rockliffe Felloewes en Dorothy Mackaill

Willy Fritsch en Valery Boothby
 Willy Fritsch en Lupu Pick
 Willy Fritsch en Suzy Vernon
 Gustav Fröhlich, Camilla Horn, Hertha von Walter en
 Wladimir Gaidorow en Arlette Marchal
 Greta Garbo en Ricardo Cortez
 Greta Garbo, John Gilbert en Lars Hanson
 Janet Gaynor en Charles Farrell

Jetta Goudal en Victor Varconi
 Jetta Goudal en Victor Varconi (met key)
 Liana Haid en Harry Liedtke
 Lars Hanson en zijn vrouw
 Jenny Haselquist en H.A. von Schlettow
 Phyllis Haver, Harrison Ford en May Robson
 Brigitte Helm en Kurt Vespermann
 Lloyd Hughes en Mary Astor (Astor met boeket)

Lloyd Hughes en Mary Astor (Hughes met pistool)
 Lloyd Hughes en Virg. Lee Corbin
 Lloyd Hughes en Billie Dove
 Al Jolson en May Mc. Avoy
 Al Jolson en May Mc. Avoy (Jolson bruin geschminckt)
 Egon Jordan en Maria Paudler
 Leatrice Joy en Donald Crisp
[Leatrice Joy met een andere vrouw](#)

Alice Joyes en Conway Tearle
 Jenny Jugo en Julius Falkenstein
 Jenny Jugo en Harry Halm
 Jenny Jugo en Werner Kraus
 Rupert Julian, Sue Carol en Richard Walling
 Doris Kenyon en Milton Sills
 Doris Kenyon en Milton Sills (met rotsen)
[Lucienne Legrand met een onbekende](#)

Harry Liedtke en Lya Mara
 Margaret Livingston en Eugene O' Brien
 Louise Loraine en Johny Hines
 Edmund Lowe en Colleen Moore
 Arlette Marchal en Heinrich George
 Rina Marsa en Brigitte Helm
 Haddon Mason en Trilby Clark
 Beryl Mercer en George Sidney

Jerry Miley en Joan Crawford
 Colleen Moore en Lawrence Gray
 Colleen Moore, Lawrence Gray en Mervyn le Roy
 Colleen Moore en Reg. Marshall Neilan
 Agna Morescu en Nicolai Kolin
 Pola Negri en James Hall
 Pola Negri en Johannes Riemann
[Greta Nissen met partner](#)

Marian Nixon, Robert Frazer en Richard Barthelmess
 Ramon Novarro en Kathleen Key
 Ramon Novarro en May Mac Avoy
 Anny Ondra en Franklyn Bellamy
 Anny Ondra, Trilby Clark en Haddon Mason
 Lee Parry en Henry Stuart
[Lee Parry met een jongen](#)
 Maria Paudler en Bruno Kastner

Jack Pennick en Raymond Keane
 Lupu Pick en Lien Deyers
 Laura la Plante en Pat O' Malley
 Irene Rich en Conway Tearle
 Gilbert Roland en Billie Dove
 Stewart Rosne, Betty Carters en Jan Fleming
 Andrée Sayre en Robin Irvine
 Norma Shearer en Conrad Nagel

Donald Stuart, Raymond Keane en Nigel Barrie
 Jack Trevor en Lissi Arna
 Jack Trevor en Rudolf Lettinger
 Victor Varconi en Jetta Goudal
 Suzy Vernon en Willy Fritsch
 Suzy Vernon en H.A.V. Schlettow
 Warwick Ward en Jenny Jugo
 Warwick Ward, von Szoreghi, Gina Manes en Siegfried Arno

Hanni Weisse en Ferdinand Hart
 Ruth Weyher, Louis Lerch
 Ruth Weyer en Margit Manstad
 Lois Wilson en Clive Brook (hand in hand)
 Lois Wilson en Clive Brook (in gesprek)

TURM02

Olympiade Herinnering*Olympiade Herinnering „TURMAC”, (1928).*

6 bladen om 72 zijden vlaggetjes op te plakken, 6 op elke pagina.

Kenmerken

De uitvoering van dit albumje vertoont veel overeenkomsten met het filmsterrenalbum. Stijve beplakte kaft met linnen rug met leerprint en goud opdruk, waarin de aan elkaar geniete dubbelgevouwen bladen met vulstrips en een omblad geplakt zijn. Voorin en achterin staat op het omblad weer het reclame-embleem. Op de achterkant staat groot het Turmac handelsmerk.

Dit album is echter veel kleiner slechts 16 x 11 cm. De kaft en de bladen zijn (van oorsprong) blauwgrijs. De bedrukking van de binnenkant is in zilver. Op elke pagina zijn 6 rechthoekjes getekend om een vlaggetje in te plakken met de (lands)naam eronder. Opmerkelijk is dat de teksten in rechte sjabloonletters zijn getekend.

De kleine “plaatjes” van circa 25 x 16 mm bestaan uit een zijden strookje met tweemaal spiegelbeeldig de vlag erin geweven, dubbelgevouwen en op elkaar geplakt. Door de vouw werd een knopspeld geschoven, zodat het vlaggetje op de kleding gestoken kon worden. De vlaggetjes werden zonder speld ingeplakt.

Inhoud

Na de eerste drie in een driehoek geplaatste vlaggetjes van Nederland, de Olympische spelen en Turmac (zie de inleiding), volgen 69 vlaggetjes van landen in alfabetische volgorde met veel onjuiste spellingen:

Afghanistan, Albanië, Amerika (VS), Argentinië, Armenië, Australië, België, Birma, Bolivia, Brazilië, Britsch-Indië, Bulgarije, Chili, China, Columbië (Colombia), Congostaat, Costarica, Cuba, Czecho-Slowakije, Denemarken, Dominic.-Republiek, Duitsland, Ecuador, Egypte, Engeland, Estland, Finland, Frankrijk, Georgië, Griekenland, Guatemala, Haïti, Honduras, Hongarije, Italië, Japan, Joego-Slavië, Korea, Kreta, Letland, Liberia, Lithauen, Memel, Mexico, Monaco, Nicaragua, Nieuw Zeeland, Noorwegen, Oostenrijk, Panama, Paragay, Peru, Perzië, Polen, Portugal, Roemenië, Rusland, (EI) Salvador, Samos, Siam, Spanje, Tunis, Turkije, Ukraine, Uruguay, Venezuela, IJsland, Zweden, Zwitserland.

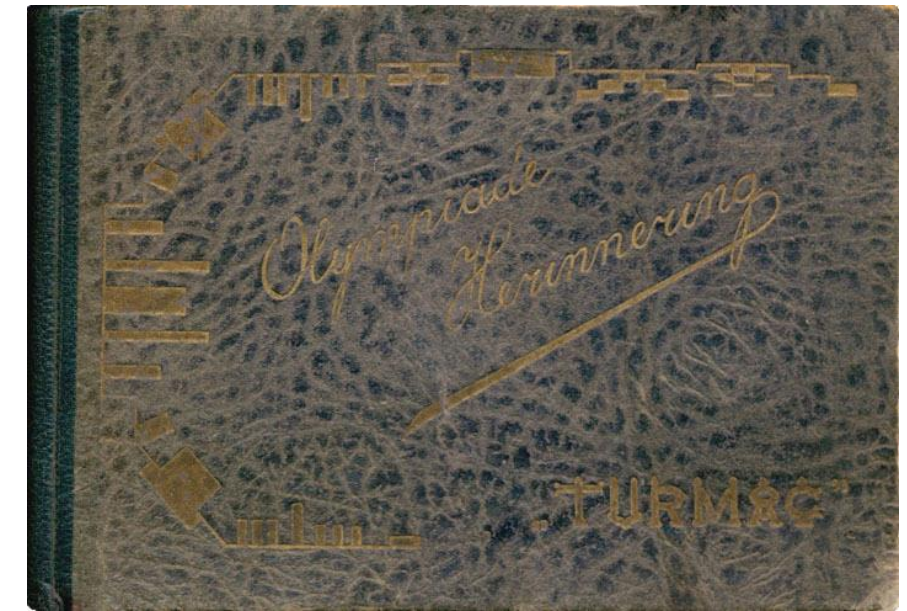

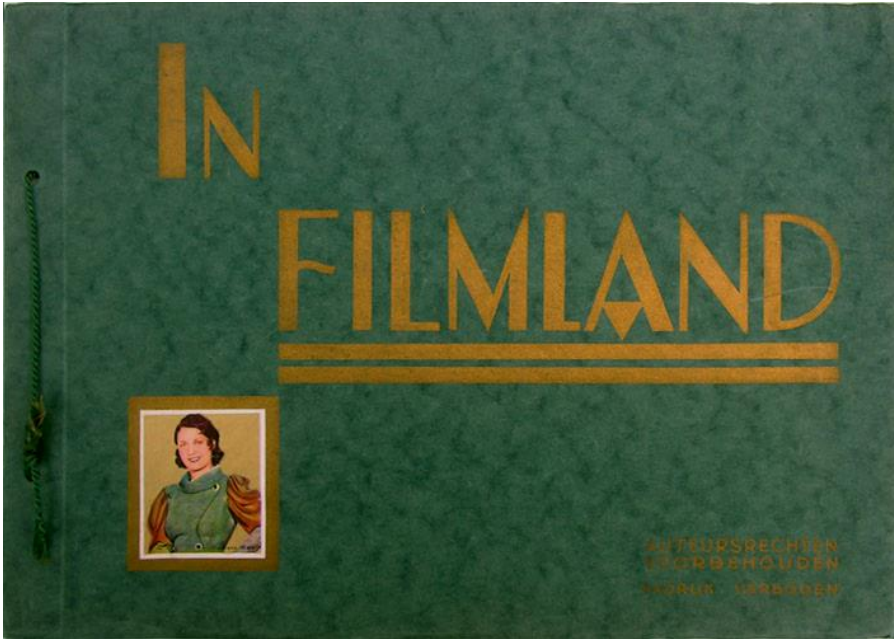
De hiernaast afgebeelde weinig bekende vlag is die van het Koninkrijk Egypte na de val van het Ottomaanse rijk, van 1922 tot 1953.

Naast de gewone vlag van Japan bestaat de hieronder afgebeelde Keizerlijke vlag, waarvoor geen plaats is in het albumje. Verder is er als (eigen) aardigheidje een Esperanto-vlag.

Storend aan deze zijdes is, dat bij veel “drukken” veel te lichte kleuren gebruikt zijn, bleekblauw en -groen in plaats van helderblauw en -groen, en oranje in plaats van rood, zoals hiernaast goed te zien is aan de vlaggen van Armenië en Bolivia. Deze fout komt ook voor bij de grote zijdes van vlaggen van de serie “Alle landen verenigd, Album 2”.

TURM03 In Filmland

In Filmland, (1934)

8 ongenummerde bladen om 42 plaatjes en bijbehorende tekstblokjes op te plakken.

Op en in dit album is geen firma-naam vermeld. Van de 42 plaatjes waarvoor dit album bedoeld was is alleen het eerste uitgekomen. Het logo van Turmac is te herkennen op de achtergrond van het bijbehorende tekstblokje.

Kenmerken

Groot kwarto album (34,5 x 25 cm) met aan elkaar geniete stijve bladen en omgeplakte slappe kaff met sierkoord. De omslag van dit

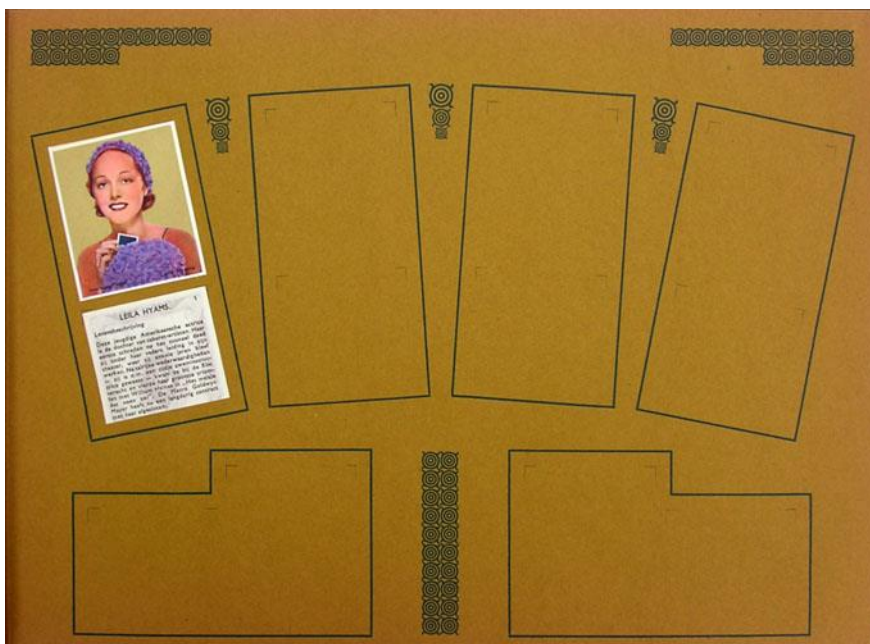
album komt sterk overeen met het gelijknamige album van de Rotogravuremij, er is alleen geen albumnummer vermeld en het kader voor het op de voorkant geplakte plaatje is aangepast aan het kleinere formaat van de Turmac plaatjes. Het is waarschijnlijk dat dit album ook door de Rotogravuremij gemaakt is, in opdracht van Turmac.

Het album bevat slechts 7 bladen voor elk 6 plaatjes met tekstblokjes, voorafgegaan door een blad met een kort nietszeggend voorwoord. Alle 8 bladen zijn alleen aan de voorkant bedrukt. Op de plaatjesbladen staat geen enkele tekst en zelfs geen plaatjesnummers. In de vakken voor het inplakken zijn alleen richthoekjes gedrukt om de foto en het tekstblokje te positioneren.

Aan het plaatje dat op de voorkant geplakt is, is te zien dat er meer plaatjes zijn gedrukt dan het enige dat uitgegeven is. Dat het enige uitgegeven plaatje nummer 1 is, is te zien rechtsboven op het tekstblokje.

De plaatjes zijn slechts 48 x 57 mm en het tekstblokje met zeer kleine druk is slechts 48 x 42 mm. De plaatjes zijn wel met goud opgevuld, zoals bij de andere plaatjes In Filmland van de filmprijsvraag, maar de naam van de artiest en van de filmaatschappij zijn onder op de foto gedrukt in plaats van eronder in de vitrand.

Het enige ingeplakte plaatje, van Leila Hyams, op ware grootte.

TURM03

Vlaggen van alle landen

Vlaggen van alle landen. Vaandrig. Uitgave Cento N.V. Amsterdam. (195?)

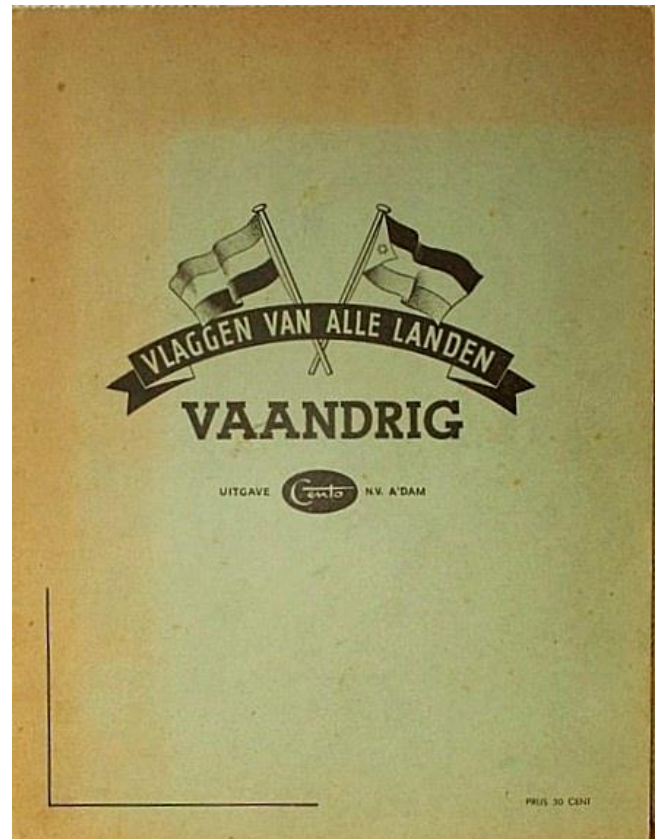
12 genummerde plaatjespagina's met 113 plaatjes om op te plakken op de plaatjespagina's en op de binnenkant van de kaft boven de bijbehorende blokjes tekst.

Prijs: 30 cent

“Vaandrig” was een naoorlogs merk shag van de Cento Tobacco Cie., een in 1949 opgerichte verkoopmaatschappij van Turmac. Het voor de oorlog befaamde en prestigieuze sigarettenbedrijf Turmac, ging na de oorlog noodgedwongen over op de productie van shag, maar omdat dat niet bij het chique imago paste werd die op de markt gebracht onder de schuilnaam Cento waarvan de betekenis niet bekend is.

Kenmerken

Gekartonneerd album van het Amerikaanse standaardformaat 8,5 x 11 inch (circa 21,5 x 27,5 cm). Op de achterkant staat een reclame-embleem van Vaandrig-shag. Zoals steeds bij onbeplakte kartonnen omslagen waar niet de achtergrondkleur opgedrukt is, vergeelt het bleekgroene karton snel.

Op de binnenkant van de voorkaft staat een voorwoord waarin onder andere gesproken wordt over de tienduizenden die elk jaar naar verre landen emigreren. Boven het voorwoord zijn de plaatjes van de drie Benelux landen Nederland, België en Luxemburg met daaronder de bijbehorende blokjes tekst geplaatst. Daarna volgen de genummerde pagina's 1 – 12 met elk 9 plaatjes in 3 rijen van 3 in alfabetische volgorde, te beginnen met Afghanistan. De laatste twee plaatjes, van de Verenigde Naties en de Europese Unie, zijn zonder beschrijving op de binnenkant van de achterkaft geplaatst boven een reclamefiguur van Vaandrig shag.

Boven elk tekstblokje is de inplakruimte aangegeven met kleine hoekjes. Er is geen plaatjesnummer in of onder de inplakruimte opgenomen. Er zijn fouten gemaakt in de volgorde van de plaatjes: 36. Griekenland is geplaatst na 39; nummers 28 en 29 en nummers 87 en 88 zijn verwisseld.

Van de 113 plaatjes zijn er 23 niet verschenen: 4. VN; 5. Europese Unie; 11. Belg. Kongo; 15. Broenei; 23. Columbia; 28. Duitsland (Scheepvaart); 30. Dom. Republiek; 40. Guatemala; 46. Indonesië; 54. Johore; 55. Kedah; 56. Kelantan; 64. Maleise Fed.; 89. Roemenië; 90. El Salvador; 91. Saoedi Arabië; 93. Serawak; 97. Thailand; 101. Tsjechoslowakije 104. Uruguay 105. Vaticaan 109. IJsland en 110. Zanzibar.

De dunne matglanzende plaatjes met afgeronde hoeken zijn vrij klein, circa 48 x 43 mm. Ze werden afgedrukt op de wikkel die rond het papieren shagpakje zat en moesten daar uitgeknipt worden; zie de voorbeelden op de volgende pagina. Er staat geen naam van het bedrijf of het album op de plaatjes. Onderaan op de voorkant is links het volgnummer van het plaatje gedrukt en rechts de naam van het land. Bij plaatje 5. Albanië ontbreekt het nummer.

Onder elk plaatje m.u.v. de laatste twee, is een blokje tekst met dezelfde opbouw geplaatst, met achtereenvolgens de naam van het land, het werelddeel, de bestuursvorm, naam van de hoofdstad, oppervlakte, aantal inwoners en munteenheid.

De shag werd verpakt in een rechthoekig pakje van papier dat aan de buitenkant met tinfoolie beplakt was. Daar omheen zat een papieren "wikkel", een strook met de opdruk van het merk e.d. Op de voorkant van het pakje Vaandrig shag was de wikkel getooid met vlaggen. Op de achterkant was in de groene strook een vlaggenplaatje afgebeeld.

De plaatjes moesten uit de wikkel geknipt worden, zoals bij de plaatjes hieronder links gedaan is. Dat is een lastig werkje met niet altijd een fraai resultaat. Het was veel gemakkelijker om de strook recht af te knippen, zoals bij de rechter plaatjes is gedaan. Ingeplakt in het grijsgroene album geven de donkergroene kaders rond de plaatjes een aardig beeld mits ze goed recht ingeplakt zijn.

